

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА**

71 – / 12

Београд

дел.бр. датум .2012.

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

BEOGRADSKI CENTAR
ZA LJUDSKA PRAVA

НАЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗАМ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

**МОНИТОРИНГ УСТАНОВА
У КОЈИМА СЕ НАЛАЗЕ
ЛИЦА ЛИШЕНА СЛОБОДЕ**

**МОНИТОРИНГ
ПОЛИЦИЈСКИХ УПРАВА И СТАНИЦА**

Извештај о посети ПУ Пријеполје

Београд, септембар 2012. године

МАНДАТ НАЦИОНАЛНОГ МЕХАНИЗМА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

Законом о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака¹ прописано је да Национални механизам за превенцију тортуре (НПМ) обавља посете установама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе у циљу одвраћања државних органа и службених лица од било каквог облика мучења или било ког другог облика злостављања, као и ради усмеравања државних органа ка стварању смештајних и осталих животних услова у установама у којима се смештају лица лишена слободе у складу са важећим прописима и стандардима.

НПМ има право на несметан, ненајављен и свакодобан приступ свим установама и свим просторијама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе; да насамо разговара са тим лицима, са службеним лицима која су обавезна да сарађују тим поводом, и са свим осталим лицима која могу имати информације значајне за поступање према лицима лишеним слободе; приступ свој документацији која се односи на та лица; да надлежним органима даје препоруке у циљу побољшања начина поступања према лицима лишеним слободе и унапређење услова у којима се она задржавају или затварају.

У члану 2а Закона одређено је да Заштитник грађана обавља послове НПМ и да у обављању тих послова сарађује са омбудсменима аутономних покрајина и удружењима чијим је статутом предвиђени циљ удруживања унапређење и заштита људских права и слобода, у складу са законом.

Заштитник грађана и Покрајински омбудсман АП Војводине су потписали Меморандум о сарадњи у обављању послова НПМ², којим је предвиђено је да ће Покрајински омбудсман активно учествовати у посетама мониторинг тима НПМ установама у којима су смештена лица лишена слободе, а које се налазе на територији АП Војводине.

На основу спроведеног поступка по Јавном позиву³ Заштитник грађана је изабрао удружења са којима ће остваривати сарадњу у обављању послова НПМ, и то Београдски центар за људска права, Виктимолошко друштво Србије, Дијалог, Иницијатива за права особа са менталним инвалидитетом (MDRI-S), Комитет правника за људска права (YUKOM), Међународна мрежа помоћи (IAN), Одбор за људска права – Ваљево, Хелсиншки одбор за људска права у Србији и Центар за људска права – Ниш.

План посета НПМ за 2012. годину је сачињен у складу са договором Заштитника грађана, Покрајинског Омбудсмана и изабраних удружења која су задужена да системски прате положај лица лишена слободе у посебним областима. Пошавши од намере да НПМ у наредне четири године посети све установе у којима се налазе лица лишена слободе, предвиђено је да се током 2012. године обави око 80 посета, од чега 50 полицијских станица, 10 затвора, 5 психијатријских болница, 6 установа социјалне заштите стационарног типа, прихватилиште за странце и 10 домова за старе особе и геронтолошких центара. Редовне посете установама ће бити најављене, а по потреби ће се обавити без претходне најаве.

По обављеним посетама, НПМ сачињава извештаје које доставља посећеној установи. Након тога, НПМ ће одржавати стални дијалог са посећеном установом као и органом у чијем је саставу, у циљу отклањања утврђених недостатака који могу довести до појаве тортуре, нељудског или понижавајућег поступања.

¹ "Сл. лист СЦГ - Међународни уговори", бр. 16/2005 и 2/2006 и "Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр. 7/2011

² 12. децембра 2011. године

³ објављеном 29. децембра 2011. године у „Службеном гласнику Републике Србије“

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОСЕТИ

ПОЛИЦИЈСКА УПРАВА	Полицијска управа у Пријеполу
РАЗЛОГ ПОСЕТЕ	Обављање послова Националног механизма за превенцију тортуре (НПМ) у складу са чл. 2а Закона о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака („Сл. лист СЦГ - Међународни уговори“, бр. 16/2005 и 2/2006 и "Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр. 7/2011)
ЦИЉ ПОСЕТЕ	Одвраћање органа јавне власти и службених лица од било каквог облика злостављања или мучења, као и њиховог усмеравања на стварање услова и поступање према лицима лишеним слободе у складу са важећим прописима и стандардима, све у циљу превенције тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака.
ПОСЕТУ ОБАВИО	Заштитник грађана, у сарадњи са удружењем грађана Београдски центар за људска права
ВРСТА ПОСЕТЕ	Редовна посета, у складу са Планом посета Националног механизма за превенцију тортуре за 2012. годину
ДАТУМ ПОСЕТЕ	14. септембар 2012. године
НАЈАВА ПОСЕТЕ	Посета је најављена писаним путем
ТИМ ЗА ПОСЕТУ	вођа тима: Предраг Андрић, виши саветник Заштитника грађана чланови тима: Јелана Самарџић, Млађи саветник Заштитника грађана Јелана Јелић, Млађи саветник Заштитника грађана Бојан Гавриловић, представник Београдског центра за људска права

ТОК ПОСЕТЕ

ФАЗА I: РАЗГОВОР СА РУКОВОДСТВОМ УСТАНОВЕ

Посета тима Националног механизма за превенцију тортуре започета је разговором са Синишом Цвијетићом, начелником ПУ Пријепоље, командиром ПИ Бојаном Васојевићем, начелником ОКП Решатом Салиагићем и командиром СПИ Вјекославом Јоксимовићем којом приликом је указано је на мандат НПМ, опште циљеве који се желе постићи, принципе поступања и план посете Полицијској управи. Начелник Полицијске управе је представио Полицијску управу у општим цртама при чему је истакао да је у питању најмлађа ПУ у Србији која је основана 25. септембра 2005. године. До тада је Полицијска управа била у саставу Секретаријата унутрашних послова у Ужицу. Том приликом је указао и на основне проблеме са којима се Полицијска управа суочава у раду.

ФАЗА II: ОБИЛАЗАК УСТАНОВЕ

Тим НПМ је посету наставио обиласком зграде у седишту Полицијске управе. Извршен је увид и фотографисање просторија за полицијско задржавање и извршен обилазак просторије за испитивање осумњичених.

ФАЗА III: РАЗГОВОР СА ЗАТЕЧЕНИМ ЛИЦИМА

Тим НПМ је обавио разговор са лицем лишеним слободе којем је полицијско задржавање одређено решењем по ЗКП у трајању до 48 сати а које је било смештено у просторијама притворске јединице ОЗ у Ужице. У ОЗ Ужице обављен је разговор и са затеченим дежурним полицијским службеником.

ФАЗА IV: УВИД У ДОКУМЕНТАЦИЈУ

Извршен је увид и копирање документације у предметима лица према којима је одређено задржавање.

ФАЗА V: ЗАВРШНИ РАЗГОВОР СА РУКОВОДСТВОМ УСТАНОВЕ

Посета Полицијској управи окончана је завршним разговором тима НПМ са руководством ПУ Пријепоље.

Вођа тима НПМ указао је на основне утиске о посети, пре свега о поштовању права лица лишених слободе, о елементима који могу довести до појаве тортуре, нечовечног или понижавајућег поступања, као и односу запослених према тиму НПМ. Прибављена су и додатна објашњења о појединим релевантним околностима. Изражена је спремност руководства ПУ Пријепоље да се спроведу мере које буду предложене у извештају о посети.

САРАДЊА СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА СА ТИМОМ НПМ

Сви полицијски службеници у седишту Полицијске управе остварили су пуну сарадњу са тимом НПМ, омогућили му приступ и преглед свих просторија и инсталација, фотографисање, пружили све тражене информације, омогућили несметан приступ, увид и фотографисање тражене документације, без обзира на степен њене тајности.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОЛИЦИЈСКОЈ УПРАВИ

ПОЛИЦИЈСКА УПРАВА	Пријепоље
Адреса ПУ	Ул. Душана Дучића бр. 1 31300 Пријепоље
Тел. ПУ	033 / 712 - 288
Е-mail ПУ	nacelnikpuprijepolje@mup.gov.rs
Начелник ПУ	Синиша Цвијетић
Одељења у саставу ПУ (која примењују полицијска овлашћења)	Одељење криминалистичке полиције Одељење полиције Одељење саобраћајне полиције
Испоставе и одсеци у седишту ПУ (који примењују полицијска овлашћења)	Одсек криминалистичке полиције Полицијска испостава Саобраћајна полицијска испостава Пријепоље
Полицијске станице у саставу ПУ	Полицијска станица Прибој Полицијска станица Нова Варош
Просторије за полицијско задржавање	У седишту ПУ и свим полицијским станицама постоје просторије за полицијско задржавање по Закону о безбедности саобраћаја на путевима и по Закону о полицији – јавни ред и мир. Лица којима је задржавање одређено по Закоником о кривичном поступку смештају се у притворској јединици ОЗ Ужице

ОБЈЕДИЊЕНИ ПОДАЦИ О РАДУ ПОЛИЦИЈСКЕ УПРАВЕ

Подаци о раду ПУ Пријепољу – обједињени подаци за

Одељења у саставу ПУ Пријепоље (која примењују полицијска овлашћења)

- Одељење криминалистичке полиције
- Одељење полиције
- Одељење саобраћајне полиције

Испоставе и одсеци у седишту ПУ Пријепоље (који примењују полицијска овлашћења)

- Одсек криминалистичке полиције
- Полицијска испостава
- Саобраћајна полицијска испостава Пријепоље

Полицијске станице у саставу ПУ Пријепоље

- Полицијска станица Прибој
- Полицијска станица Нова Варош

Број лица којима је одређено задржавање у ПУ у 2011. г.	Због кривичног дела	33
	Због прекршаја	156
Број обављених лекарских прегледа задржаних лица у 2011. г.		23
Исхрана лица у време задржавања		1
Број задржаних лица којима је решењем суда одређен притвор у 2011. г.		22
Употреба средстава принуде од стране полицијских службеника ПУ у 2011.г.	Физичка снага	18
	Службена палица	/
	Средства за везивање	43
	Ватрено оружје	/
Притужбе на поступање полицијских службеника ПУ у 2011.г.	Број притужби	49
	Број основаних притужби	2
Дисциплински поступци за извршене повреде службене дужности полицијских службеника ПУ у 2011.г.	Број поступака	25
	Изречених мера за тешке повреде	11
	Изречених мера за лаке повреде	11
	Поступци у току - неокончани	3
НАПОМЕНЕ	5 притужби уступљено другим организационим јединицама МУП-а а 11 поступака по притужби прекинуто због права на употребу босанског језика.	

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О РАДУ ОРГАНИЗАЦИОНИХ ЈЕДИНИЦА У СЕДИШТУ ПУ

Одељења у у седишту ПУ Пријепоље (која примењују полицијска овлашћења)	Одељење криминалистичке полиције Одељење полиције Одељење саобраћајне полиције	
Испоставе и одсеци у седишту ПУ (који примењују полицијска овлашћења)	Одсек криминалистичке полиције Полицијска испостава Саобраћајна полицијска испостава Пријепоље	
Просторије за полицијско задржавање	У седишту ПУ Пријепоље постоје две просторије за полицијско задржавање. У главној згради ПУ Пријепоље постоји једна просторија за полицијско задржавање до 12 сати по Закону о безбедности саобраћаја на путевима и по Закону о јавном реду и миру. У згради саобраћајне полицијске испоставе Пријепоље такође постоји једна просторија са полицијско задржавање по Закону о безбедности саобраћаја на путевима и по Закону о јавном реду и миру. Лица којима је задржавање одређено по Законик у о кривичном поступку у трајању до 48 сати смештају се у притворској јединици ОЗ Ужице	
Број лица којима је одређено задржавање у ПИ у 2011. г.	Због кривичног дела	/
	Због прекршаја	2
Број обављених лекарских прегледа задржаних лица у 2011. г.	2	
Исхрана лица у време задржавања	1	
Број задржаних лица којима је решењем суда одређен притвор у 2011. г.	/	
Употреба средстава принуде од стране полицијских службеника ПИ у 2011.г.	Физичка снага	11
	Службена палица	/
	Средства за везивање	33
	Ватрено оружје	/
Притужбе на поступање полицијских службеника ПИ у 2011.г.	Број притужби	11
	Број основаних притужби	/
Дисциплински поступци за извршене повреде службене дужности полицијских службеника ПИ у 2011.г.	Број поступака	2
	Изречених мера за тешке повреде	2
	Изречених мера за лаке повреде	/
	Поступци у току - неокончани	/
НАПОМЕНЕ	4 поступка по притужби шрекинута због права на коришћење босанског језика	

Број лица којима је одређено задржавање у ОКП у 2011. г.	Због кривичног дела	12
	Због прекршаја	/
Број обављених лекарских прегледа задржаних лица у 2011. г.		/
Исхрана лица у време задржавања	/	
Број задржаних лица којима је решењем суда одређен притвор у 2011. г.		11
Употреба средстава принуде од стране полицијских службеника ОКП у 2011.г.	Физичка снага	1
	Службена палица	/
	Средства за везивање	/
	Ватрено оружје	/
Притужбе на поступање полицијских службеника ОКП у 2011.г.	Број притужби	5
	Број основаних притужби	/
Дисциплински поступци за извршене повреде службене дужности полицијских службеника ОКП у 2011.г.	Број поступака	1
	Изречених мера за тешке повреде	1
	Изречених мера за лаке повреде	/
	Поступци у току - неокончани	/
НАПОМЕНЕ	2 поступка по притужби прекинута због права на коришћење босанског језика	
Број лица којима је одређено задржавање у СПИ у 2011. г.	Због кривичног дела	/
	Због прекршаја	50
Број обављених лекарских прегледа задржаних лица у 2011. г.		8
Исхрана лица у време задржавања	/	
Број задржаних лица којима је решењем суда одређен притвор у 2011. г.		/
Употреба средстава принуде од стране полицијских службеника СПИ у 2011.г.	Физичка снага	5
	Службена палица	/
	Средства за везивање	3
	Ватрено оружје	/
Притужбе на поступање полицијских службеника СПИ у 2011.г.	Број притужби	13
	Број основаних притужби	1
Дисциплински поступци за извршене повреде службене дужности полицијских службеника СПИ у 2011.г.	Број поступака	10
	Изречених мера за тешке повреде	1
	Изречених мера за лаке повреде	8
	Поступци у току - неокончани	1
НАПОМЕНЕ	4 поступка по притужби прекинута због права на коришћење босанског језика	

ПОСТУПАЊЕ У ОСТВАРИВАЊУ ПОЛИЦИЈСКИХ ОВЛАШЋЕЊА

Затечени полицијски службеници су навели следеће:

Лице које је лишено слободе се одмах обавештава о својим правима, и то најпре усмено, а затим путем обрасца, ког лице лишено слободе својеручно потписује, како би се отклонила недоумица да ли је заиста поучено о својим правима. Ако лице лишено слободе не зна српски језик, или ако је реч о особи оштећеног слуха, ангажују се овлашћени тумачи по списку. Пре свега лице се поучи: да није дужно ништа да изјави и да све што изјави може бити употребљено као доказ, да има право на браниоца по свом избору, да несметано контактира са браниоцем и да бранилац присуствује његовом саслушању, да се о лишењу слободе без одлагања обавесте лица по његовом избору и да има право да га прегледа лекар.

Личне претресе лица лишених слободе увек обавља службено лице истог пола као и лице које се претреса. У случају одузимања ствари сачињава се потврда о привремено одузетим предметима, која није саставни део записника коју потписује лице коме је извршено одузимање и примерак потврде му се одмах уручује.

Обавештавање блиских лица по захтеву лица лишених слободе се обавља одмах по лишењу слободе, о обавештавању се увек сачињава службена белешка. Ако је потребно да се предузму мере за збрињавање деце или других лица о којима се лице лишено слободе стара одмах се обавештава надлежни Центар за социјални рад.

Лицу лишеном слободе се омогућује право да позове изабраног браниоца, а бранилац по службеној дужности се одређује по списку Адвокатске коморе Чачак, уз потпуно поштовање редоследа по списку. Указују да велики број адвоката одбија да приступи из разлога неуредног плаћања за пружене услуге бранилаца по службеној дужности, што додатно отежава рад.

Решење, односно наредба о задржавању лица се доноси најкасније у року од два сата по лишавању слободе, рок задржавања почиње да тече од момента лишавања слободе (по ЗКП и ЗОБС), односно од момента довођења у просторије полиције (по ЗЈРМ). Решење, односно наредба о задржавању се уручује задржаном лицу одмах. Решење о задржавању лица садржи правну поуку, а наредба о задржавању не садржи поуку о правном леку, јер исти није предвиђен.

Лекарски прегледи се обављају увек када лица лишена слободе то затраже и увек након примене мера принуде. Прегледи се обављају у оближњем здравственом центру. Не постоји проблем у вези обављања лекарских прегледа. Лекарски налаз и остала медицинска документација о прегледу се даје лицу лишеном слободе.

Извештај о употреби средстава принуде се сачињава у сваком случају када се примене средства принуде и о примењеним мерама принуде води се посебна евиденција.

Лица којима је задржавање одређено наредбом због прекршаја по ЗОБС и ЗЈРМ у трајању до 12 сати задржавају се у просторијама за полицијско задржавање у седишту ПУ Пријепоље и згради СПИ. Лица којима је задржавање одређено решењем по ЗКП у трајању до 48 сати смештају се у оближњу притворску јединицу ОЗ у Ужице, чије задржавање обезбеђује полицијски службеници ПУ Ужице.

Полицијски службеници су навели да се лица лишена слободе у протеклих годину дана нису притуживала на рад службених лица.

ПРОСТОРИЈЕ ЗА ПОЛИЦИЈСКО ЗАДРЖАВАЊЕ У СЕДИШТУ ПУ

У просторији за полицијско задржавање у седишту ПУ Пријепоље се смештају лица којима је задржавање одређено наредбом по ЗОБС и решењем по ЗЈРМ, у трајању до 12 сати. Током обиласка просторија није затечено ниједно задржано лице.

Објект у коме је седиште ПУ Пријепоље је вишеспратна зграда у добром стању. У истој згради налази се Безбедносно информативна агенција и Министарство правде.

У приземљу, право од улаза у зграду, поред дежурне службе са десне стране налази се једна просторије за полицијско задржавање. Простор за време на свежем ваздуху не постоји.

Просторија је димензија: око 3 × 3 м, висине око 2,5 м. У просторији постоји један лежаја. Лежај чини фиксирана бетонска клупа прекривене дрвеним даскама. Димензије су око 1 м × 3 м. Ђебе и јастук има, делује чисто. Прозор не постоји а непријатан мирис се не осећа. Вештачко осветљење постоји, чине га једна сијалице постављене изнад врата, заштићене металном решетком а јачина светла није довољна за несметан вид.

Просторија делује уредно и одржавано. Влаге нема. Хигијена је добра. Зидови су окречени светло плавом масном бојом. Под је бетонски.

У просторији постоји мокри чвор који није зидом и вратима одељен од остатка просторије тако да је нарушена приватност задржаних лица. Тоалет чини чуचाвац са испирачем који је уграђен у сам зид просторије и прекривен дрвеном плочом и малим отвореним делом за пуштање воде.

У просторији за задржавање не постоји славина за текућу воду за пиће, воду за пиће задржаним лицима по захтеву доноси дежурни полицијски службеник, у отвореним посудама (пластичним флашама или чашама).

УТВРЂЕНО

У седишту ПУ Пријеполје задржаним лицима није на одговарајући начин омогућено коришћење воде за пиће.

ОСНОВ

Устав РС гарантује да нико не може бити изложен мучењу или нечовечном поступању или кажњавању и да се према лица лишена слободе мора поступати човечно. Важећи стандарди одређују да лице лишено слободе мора имати несметан приступ води за пиће. Вода мора испуњавати важеће хигијенске услове.

ПРЕПОРУКА

Унутар просторија за задржавање у седишту ПУ Пријеполје инсталираће се славине за текућу воду (водећи рачуна да славина не представља ризик за повређивање или оштећење), или ће се задржаним лицима омогућавати довољне количине воде за пиће у оригиналној пластичној амбалажи.

У седишту ПУ Пријеполје се задржаним лицима, која се по устаљеној пракси не задржавају дуже од 12 сати, не даје ни један оброк.

УТВРЂЕНО

У седишту ПУ Пријеполје задржаним лицима се не омогућује исхрана.

ОСНОВ

Устав РС гарантује да нико не може бити изложен мучењу или нечовечном поступању или кажњавању и да се према лица лишена слободе мора поступати човечно. Важећи стандарди одређују да се лицу лишеном слободе током његовог задржавања мора омогућити исхрана подобна за одржање његовог здравља и снаге.

ПРЕПОРУКА

ПУ Пријеполје ће задржаним лицима омогућити један оброк хране најкасније у року од 6 сати од момента лишења слободе, а у случају да задржавање траје дуже од 12 сати, задржаном лицу ће се обезбедити три obroка хране дневно (доручак, ручак и вечера).

У просторији за задржавање у седишту ПУ Пријеполје не постоји грејање.

УТВРЂЕНО

У седишту ПУ Пријеполје није обезбеђена загрејаност просторија за задржавање.

ОСНОВ

Устав РС гарантује да нико не може бити изложен мучењу или нечовечном поступању или кажњавању и да се према лица лишена слободе мора поступати човечно. Важећи стандарди одређују материјалне услове које морају да испуњавају просторије у које се смештају лица лишена слободе, између осталог да оне морају бити примерено загрејане.

ПРЕПОРУКА

ПУ Пријеполје ће постављањем грејних тела у просторијама за задржавање у седишту ПУ Пријеполје обезбедити њихову примерену загрејаност у зимским условима.

У просторији за задржавање у седишту ПУ Пријеполје не постоји дугме електричног звона за позивање дежурних полицијских службеника. Задржана лица су принуђена да полицијске службенике из дежурне собе, позивају махањем у видео надзор. Негативан аспект напред наведеног недостатка се између осталог односи и на околност да у просторији за задржавање не постоји текућа вода за пића, те да доступност води за пиће непосредно зависи од дежурног полицијског службеника.

УТВРЂЕНО

У просторијама за задржавање лица у седишту ПУ Пријеполје није установљен ефикасан систем који ће задржаном лицу омогућити да позове дежурног полицијског службеника.

ОСНОВ

Препорука Комитета за превенцију тортуре Савета Европе је да све просторије за полицијско задржавање имају електрично звоно подобно да позове дежурног полицијског службеника у случају потребе (*лоше здравствено стање, жеђ, физиолошке и друге потребе*).

ПРЕПОРУКА

ПУ Пријеполје ће у просторијама за полицијско задржавање инсталирати дугме електричног звона за позивање дежурног полицијског службеника.

У ПУ Пријеполје се води посебна евиденција о обиласцима задржаних лица од стране полицијских службеника на сваких 20 до 30 минута.

СЛУЖБЕНА БЕЛЕШКА
о извршеном обиласку задржаног лица

Дана 08.07.2012. године, са почетком у 08.00 часова, у службеним просторијама ПТУ Пријеполје, на основу белешки – наредбе Брз 2612, од дана 08.07.2012. године, извршено је задржавање **Тузковић Мелуца**, од оца **Раде**, који поседује ЈМБГ 1208964793925.

У циљу остваривања увида у безбедност задржаног лица, од стране помоћника шефа - вође смене, извршен је обиласк задржаног лица и то:

бр.	време обиласка	запажања помоћника шефа - вође смене
1.	Дана 08.07.2012. год.	Дана 08.07.2012. године у времену око 08.00 часова од стране пом. службеника СГМ Попелица Голубовић Јулиана до св. простора ПТУ Пријеполје доведена је лице Тузковић Мелуца из Пријеполја и исто је смештен у просторију за задржавање.
	од 08.00	Извршен обиласк: лице спава на десном боку.
	у 08.55	Извршен обиласк: лице спава на леђима.
	у 09.50	Извршен обиласк: лице будно и лежи на леђима.
	у 10.45	Извршен обиласк: лице будно, седи на кревету.
	у 11.50	Извршен обиласк: лице спава леђима.
	у 12.45	Лице, након што су престали разговори за задржавање, од стране пом. командира СГМ Сачевић Драгана враћени су привремено одузети предмети и исто је напустио просторак ПТУ Пријеполје.
	у 13.40	

Целокупна површина просторије за задржавање је покривена видео надзором, и то једном камером, постављена на десној страни зида при самом врху кад се уђе у просторију. Делови где се налази чувавац није покривен видео надзором тако да је обезбеђена приватност што се тиче обављања физиолошких потреба задржаног лица. Представници НПМ су имали прилике лично да се увере у то. Надзор се обавља на монитору који се налази у просторији дежурног полицијског службеника. Обавештење о видео надзору не постоји. Видео снимци се чувају наредних 7 дана а онда се уништавају.

Противпожарни излаз у ситуацијама опасности од пожара не постоји а против пожарни апарату су постављени на појединим местима у згради. Такође не постоји план евакуације нити упутство за поступање у случају пожара. Кутија са прибором за прву помоћ не постоји а полицијски службеници нису обучени за пружање исте.

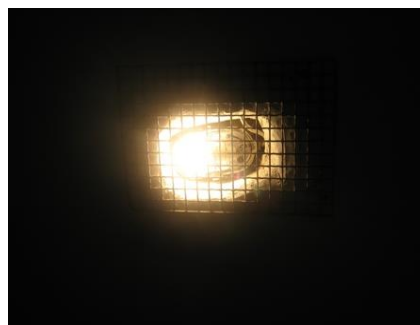
ПРОСТОРИЈЕ ЗА ПОЛИЦИЈСКО ЗАДРЖАВАЊЕ У СПИ ПРИЈЕПОЉЕ

У просторији за полицијско задржавање у седишту СПИ Пријепоље се смештају лица којима је задржавање одређено наредбом по ЗОБС, у трајању до 12 сати. Током обиласка просторија није затечено ниједно задржано лице.

Објекат у коме је седиште ПУ Пријепоље је једноспратна зграда у добром стању.

У приземљу, право од улаза у зграду, поред дежурне службе са леве стране налази се једна просторије за полицијско задржавање. Простор за време на свежем ваздуху не постоји.

Просторија је димензија: око 3 × 6 м, висине око 3 м. У просторији постоји један лежаја. Лежај чини фиксирана дрвена клупа. Димензија су око 1,5 м × 2,5 м. Тебе и јастук има, делује чисто. Прозор постоји, прекривен је металном плочом са рупицама. Димензије су 0,50 × 1,50 а непријатан мирис се не осећа. Вештачко осветљење постоји, чине га једна сијалица постављене на плафону заштићене металном решетком а јачина светла је довољна за несметан вид.

Просторија делује уредно и одржавано. Влаге нема. Хигијена је добра. Зидови су окречени. Под је прекривен ламинатом. У просторији не постоји мокри чвор, већ се исти налази дијагонално у односу на саму просторију за задржавање. Тоалет чини wc шоља са испирачем, лавабо са славином и огледалом. У добром је стању, хигијена је такође добра а вода не цури.

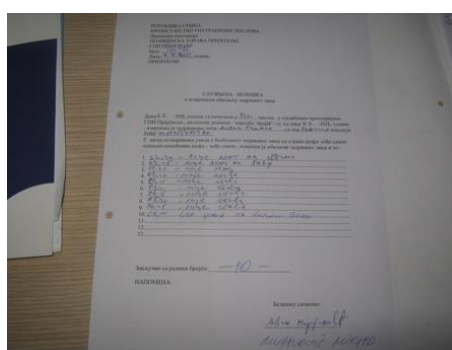

У просторији за задржавање не постоји славина за текућу воду за пиће, воду за пиће задржаним лицима по захтеву доноси дежурни полицијски службеник, у отвореним посудама (пластичним флашама или чашама). У СПИ Пријеполје се задржаним лицима, која се по устаљеној пракси не задржавају дуже од 12 сати, не даје ни један оброк.

У просторији за задржавање у СПИ Пријеполје не постоји грејање.

У просторијама за задржавање у СПИ Пријеполје не постоји дугме електричног звона за позивање дежурних полицијских службеника. Задржана лица су принуђена да полицијске службенике из дежурне собе, позивају махањем у видео надзор. Негативан аспект напред наведеног недостатка се између осталог односи и на околност да у просторији за задржавање не постоји текућа вода за пића, те да доступност води за пиће непосредно зависи од дежурног полицијског службеника.

У СПИ Пријеполје се води посебна евиденција о обиласцима задржаних лица од стране полицијских службеника на сваких 20 до 30 минута о чему постоји уредна службена белешка. Противпожарни апарат постоји али излаз у ситуацијама опасности од пожара не постоји. Такође не постоји план евакуације нити упутство за поступање у случају пожара. Кутија са прибором за прву помоћ не постоји а полицијски службеници нису обучени за пружање исте.

Целокупна површина просторија за задржавање је покривена видео надзором који садржи и аудио запис, и то једном камером, постављена на плафону у углу просторије. Обавештење о видео надзору постоји и истакнуто је на спољашњој страни врата просторије за задржавање.

Надзор се обавља на монитору који се налази у просторији дежурног полицијског службеника. Видео снимци се чувају наредних 7 дана а онда се уништавају. Представници Националном механизма за превенцију тортуре су имали прилику да се и лично увере у то.

ПРЕПОРУКЕ

У СПИ Пријеполје ће спровести доле наведене препоруке имајући у виду све напред наведене које се односе на просторије за задржавање у седишту ПУ Пријеполје:

1. задржаним лицима омогућити један оброк хране најкасније у року од 6 сати од момента лишења слободе;
2. инсталирати дугме електричног звона за позивање дежурног полицијског службеника
3. ПУ Пријеполје ће постављањем грејних тела у просторијама за задржавање у СПИ Пријеполје обезбедити њихову примерену загрејаност у зимским условима

ПОЛИЦИЈСКО ЗАДРЖАВАЊЕ У ОЗ УЖИЦЕ

Лица којима је на територији ПУ Пријеполје задржавање одређено решењем по ЗКП, у трајању до 48 сати, смештају се у притворској јединици ОЗ Ужице, у Ужицу, чије задржавање прати и обезбеђује дежурни полицијски службеник. Задржана лица се у случају попуњености просторије намењене за полицијско задржавање смештају заједно са притвореним лицима.

У ОЗ Ужице притворска јединица се налази у вишеспратној зграда, добро одржаваној и у добром стању. Простор за време на свежем ваздуху постоји. У притворској јединици постоје 5 посебних просторија намењене за полицијско задржавање по ЗКП. Просторија, означена бројем 8, која се најчешће користи налази се на првом спрату притворске јединице ОЗ Ужице.

Просторија је димензија око 15 квадратних метара, висине око 4 м, делује уредно и одржавано. Влаге нема. У просторији се налази клупа, сто, два кревета („на спрат“), опремљених душеком, ћебадима, јастуком и постељином и један дрвени висећи део са 4 преграде. Такође постоји телевизор и кабловска телевизија. Прозор постоји, димензија је око 0,50 x 0,70 цм, доток природне светлости и свежег ваздуха није задовољавајући, али непријатан мирис се не осећа. Вештачко осветљење постоји, чине га 1 сијалица, а јачина светла је довољна за несметан вид. Унутар просторије не постоје камере за видео надзор. Аларм дугме за позивање страже постоји и оно је у функцији.

У просторији постоји засебан мокри чвор, вратима одељен од остатка просторије, чини га чучавац и туш. Лавабо са славином и огледалом не налази се у посебно ограђеном делу где и мокри чвор већ се налази у спаваоници. Топле воде има стално. Грејно тело унутар просторија постоји, чини га један радијатор.

УВИД У ДОКУМЕНТАЦИЈУ

Извршен је увид у књиге задржавања које се воде у ПУ Пријепоље, нису уочене неправилности.

Извршен је увид у предмет бр. 2/11 задржаног лица Б. С. рођеног 04. децембра 1978. године у Пријепољу. Разлог за задржавање је нарушавање јавног реда и мира. Решењем о задржавању, донетом 12. јануара 2011. године у 18 сати и 30 минута, Б. С. је одређено задржавање почев од 12. јануара 2011. године у 18 сати и 30 минута, до 13. јануара 2011. године у 12 сати и 30 минута. У решењу о задржавању лица од 12. јануара 2011. године наведено је да је задржавање према Б. С. одређено почев од 12. јануара 2011. године у 18 сати и 30 минута, а да је завршено у 12 сати и 30 минута наредног дана (у трајању од осамнаест сати). У службеном записнику о задржавању је констатовано да је Б. С. нарушавао јавни ред и мир на тај начин што је у самосталном угоститељском објекту

више пута нанео телесне повреде другом госту локала уз претњу да ће га убити. На Записнику о задржавању је констатовано да је одбио да се алкотестира и да се над њим изврши медицински преглед од стране доктора МЦ Пријепоље. На записнику је такође констатовано да је поучен о правима која му припадају по закону, о правима је поучен на српском језику, те је посебно поучен о праву да се о лишењу слободе без одлагања обавесте лица по његовом избору а што је задржано лице потврдило својим потписом на Записнику. На захтев радника ППУ на околности алкохолисаности задржаног лица лекар га је прегледао 12. јануара 2011. године у 18. сати и 30. минута и констатовао да је задржано лице Б. С. у алкохолисаном стању и да одбија да се изврши комплетан здравствени преглед. Извештај о обављеном лекарском прегледу постоји и налази се у предмету. Потврда о привремено одузетим предметим постоји, и није саставни део Записника већ постоји посебна потврда о одузетим и враћеним стварима које задржано лице потписује.

РАЗГОВОР СА ЗАДРЖАНИМ ЛИЦЕМ И УВИД У ДОКУМЕНТАЦИЈУ

У ОЗ Ужице, у Ужице, обављен је разговор са затеченим задржаним лицем С. Б. рођеним 03. новембра 1975 године у Подгорици, и извршен је увид у документацију коју је поседовао код себе.

Задржано лице је навело да је ухапшен због сумње да је извршио кривично дело неовлашћено држање и стављање у промет опојних дрога, и то 13. септембар 2012. године око 15 сати поподне. Тврди да му је приликом лишавања слободе усмено саопштено право да није дужан ништа да изјави и да све што изјави може бити употребљено као доказ против њега. Такође је навео да је усмено обавештен о праву на браниоца. Наводи да је исказ започео да даје по доласку браниоца који му је ПУ Пријепоље обезбедила по службеној дужности. Задржано лице је изјавило да је приликом лишавања слободе према њему примењено средство принуде и то лисице. Приликом хапшења није задобио телесну повреду. Навео да га је лекар прегледао 14. септембра 2012. године а не дана када му је одређено задржавање односно 13. септембра 2012. године. Поседује лекарску документацију о извршеном прегледу. Приликом лишења слободе, односно приликом пријема у просторију за задржавање је претресен, након претреса су му одузете личне ствари за које каже да се налазе у ОЗ Ужице, није се жалио да му нешто недостаје, добио је уредно потврду о привремено одузетим предметима, коју је својеручно и потписао. О лишењу слободе је обавештена његова породица. Наводи да нема примедбе на поступање полицијских службеника ОКП ПУ Пријепоље.

Извештај сачинио:
Предраг Андрић

Стручној служби
Заштитника грађана

ЗАМЕНИК ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА

Милош Јанковић